

RTVV: de l'esperança a la manipulació i el saqueig

Rafael Xambó

COMENÇANT PER L'INICI DEL FINAL

Dimecres, 18 de juliol de 2012, vés a saber si com una nota de mal gust rememorant gestes passades, a les 17,30 hores, fou el dia i l'hora que va triar el PP per convocar el Consell d'Administració (CA) de Ràdio Televisió Valenciana (RTVV) en què pretenien aprovar l'inici de l'ERO que deixava en el carrer 1.295 treballadors i treballadores. Amb 48 hores d'antelació, ni una més, em van facilitar la documentació en què es fonamentava la seua proposta. Per primera vegada, em facilitaven els documents en un CD de 102 MB que, si fos imprès, ocuparia més d'un miler de pàgines. Per primera volta, em lliuraven l'informe Price Waterhouse Coopers (PwC) que tantes vegades havia reclamat i que m'havien negat.

La primera reacció fou tractar de retardar la reunió del Consell d'Administració. Vaig enviar un escrit demanant-ho tal com

feren altres consellers de l'oposició. El president, Miquel Domínguez, qui també és el cap de seguretat de l'Ajuntament de València i responsable de la policia municipal, no es va destorbar ni un segon i no va contestar la petició.

El mateix 18 de juliol, a les 12 del migdia, ens vam trobar tres consellers amb nou representants del comitè d'empresa de RTVV en una cafeteria prop de la seu del CA a la Gran Via Marquès del Túria de València. Els treballadors, amb tot el dret del món, reclamaven ser escoltats per tots els consellers abans de la reunió en què es consumaria l'ERO. Ens demanaven que els ajudàrem a accedir a les instal·lacions, atès que els dies de reunió posen seguretat i impedeixen l'entrada a tothom que no siga conseller. Una prohibició inventada per Miquel Domínguez per tal d'evitar les protestes dels treballadors. És una autèntica vergonya contra els drets laborals que els legítims representants del personal de l'empresa no puguen accedir a espais de la mateixa empresa.

Els voltants de la seu del Consell d'Administració ja estaven presos per una discreta vigilància policial. Els tres consellers ens adreçàrem directament cap a la porta, mentre els nou sindicalistes, repartits en tres grups, s'acostaven per diferents cantons a l'edifici. Així ho havíem acordat per no anar

Rafael Xambó es professor titular de Sociologia a la Universitat de València i membre del Consell d'Administració de RTVV per la coalició Compromís. Com a especialista en comunicació valenciana va ser coordinador del número 26 de la revista *Arxius de Ciències Socials* (desembre de 2010) dedicat a «Sociologia dels media al País Valencià».

tots en grup i no cridar l'atenció de la policia. Ens reunírem dins l'edifici i pujàrem al primer pis. Els tres consellers trucàrem a la porta i ens posàrem davant l'espiera, mentre els sindicalistes romanien fora del camp de visió de l'agent de seguretat que comprovava qui volia entrar. Quan va obrir, vaig ocupar el llindar de la porta perquè no pogués tancar-la i, llavors, els companys del comitè d'empresa es van fer visibles. El vaig saludar amb cordialitat –només compleix ordres– i li vaig explicar que els representants dels treballadors tenen dret a accedir a totes les instal·lacions de l'empresa i que venien a reunir-se amb nosaltres i a informar els companys que treballen allà. L'home estava angoixat i reiterava les ordres rebudes perquè no passés ningú que no fos conseller. Com que l'home no cedia, vaig fer un pas endavant posant-me a un pam d'ell i deixant pas per darrere perquè passaren els companys. Tots dins ja, tranquil·litzàrem l'home i directament ens instal·làrem a la sala de plens.

La reclamació dels membres del comitè d'empresa de RTVV era ben clara i senzilla: poder explicar a tots els consellers la seua posició abans de la reunió plenària del CA en què es pretenia aprovar l'inici de l'ERO. Una persona amb un tarannà democràtic ho hauria resolt fàcilment: hauria cridat la resta de consellers per a reunir-se amb una representació dels treballadors abans de les 17,30 hores. Però, no és aquest l'estil de Miquel Domínguez, destacat personatge de l'òrbita de Rita Barberà i Juan Cotino, el sector més reaccionari del Partit Popular. Immediatament, ens trobàrem assetjats per la policia. Ja no van permetre que pogueren accedir els treballadors de màrqueting que són al segon pis per a una reunió informativa amb el comitè d'empresa. Per sort

d'aquest temps, les TIC fan la seua feina i tothom a fora ja sabia el que estava passant. Vicent Mifsud, excel·lent periodista de Ràdio 9 que ja va patir l'ERO de Ràdio 4 de RNE, president del comitè d'empresa de RTVV, atenia per telèfon els mitjans amb la contundència dels arguments contra els directius culpables que han destrossat RTVV, i això malgrat el cansament d'una lluita llarga des que es va començar a parlar de l'ERO ja fa quasi dos anys.

Llavors fou el torn de l'estira i arrossa amb el representant de la policia. Ell insistia que havien de desallotjar la sala, ells insistien que no marxarien sense explicar a tots els consellers el que significava l'ERO i per què n'estaven en contra. I aleshores va arribar Miquel Domínguez com el bou que surt a la plaça. I tornava la policia a dir que si no desallotjaven la sala de plens els haurien de detenir. I ells tornaven a explicar la demanda tan senzilla que reclamaven. I els policies amunt i avall, del despatx de Miquel Domínguez a la sala de plens, vés i torna, i el president que no cedia i insistia als policies que s'emportaren presos els representants dels treballadors. Dues hores anant i tornant en les quals la policia va demostrar molt més trellat que el president del CA que volia sang. Recorde que només reclamaven poder adreçar-se a tots els consellers i explicar-los la seua opinió sobre l'ERO que pretenia deixar al carrer 1.295 persones.

Al remat, Miquel Domínguez, gràcies a l'habilitat negociadora que va demostrar el comissari, va cedir a canvi que només serien dos els representants dels treballadors que parlarien amb els consellers, que abandonarien d'immediat la sala de plens, que els altres set se n'anirien al carrer i que la reunió seria a les 16 hores.

Quan va arribar el moment de la reunió, es van retardar més de mitja hora amb l'excusa que no havien arribat tots els consellers i conselleres del PP. Ens reunírem atapeïts en un despatx on no hi cabíem tots asseguts. Tot per evitar la sala de plens. Mancaven dues conselleres del PP i el director general. Vicent Mifsud insistia que eixe no havia sigut l'acord. Miquel Domínguez argumentava que, si no volien venir, ell no podia obligar-les. Finalment, s'incorporaren a la reunió. El director general no va assistir-hi. El director general, José López Jaraba, és un madrileny que va aterrar a València com a delegat del diari ABC. Després, de la mà de Camps va entrar a RTVV i fou nomenat director general quan l'anterior, Pedro García, va dimitir per l'escàndol del cas Gürtel en la visita del papa. Aquest home no entén el valencià i defuig les reunions com ànima en pena.

Els consellers del PP es van limitar a «suportar» el discurs dels dos sindicalistes, dos parlaments ben argumentats. Llàstima que aquell auditori ja tenia la decisió presa i no pensava canviar-la. El silenci d'aquells corders era patètic i repugnant. Acabades les intervencions, Miquel Domínguez va dir que ja havien complit i que no hi havia res més a parlar, que la resta es tractaria en la reunió del Consell. Del carrer ja arribaven els crits i xiulets dels centenars de treballadors, concentrats a les portes, que havien tallat la Gran Via.

La reunió em va omplir de vergonya. Primer escoltàrem durant més d'una hora dos representants del despatx d'advocats Garrigues, encarregats de preparar legalment l'ERO. Els consellers del PP feien preguntes de l'estil «No és veritat que...?» i els de Garrigues assentien. Va quedar clar que s'havien limitat a ajustar legalment el

que deia l'informe PwC. Quan va arribar el punt de l'ERO, el president va intentar que fos jo el primer que parlés amb l'argument que parle molt i que volien acabar prompte, sobre les 20,30 hores. Vergonya infinita davant una colla de gent que només es preocupava de resoldre ràpid el tema i anar-se'n a casa. Com si 1.295 persones que s'anaven a quedar sense feina no foren mereixedores de la seua preocupació i atenció. Em vaig negar a parlar el primer. La seua mecànica sempre és la mateixa. Ens escolten i després ens contesten sobre el que hem dit. No es molesten a tenir arguments propis, només es limiten a dir que no tinc raó, que no són formes, que no insulte al director general –li dic mentider sempre, i amb raó– i després voten el que els han manat. De fet, ja estava tot decidit i havien donat per fet que els consellers del PP seguirien el guió, perquè l'empresa ja havia convocat la primera reunió de la ronda de converses sobre l'ERO per a l'endemà a les 11 hores. I això, hores abans del CA. Tanmateix, la reunió es va allargar fins les 10 de la nit i s'hagueren d'escoltar novament allò que tant els desagradava: que són uns irresponsables, que poden incórrer en delictes, que no s'han molestat ni en llegir la documentació, que la documentació és una estafa que ens ha costat prop de 400.000 euros, etcètera, etcètera. Finalment, bovinament, votaren a favor de l'ERO.

Al carrer, seguien cridant els treballadors/es que ja portaven més de cinc hores de protesta en uns dels dies més bascosos de l'estiu a València. Els consellers del PP i el director general abandonaven l'edifici creuant pel baix d'un restaurant annex i sortint per la porta de la cuina que usen per traure el fem. La imatge és ben aclaridora de la porqueria que havien perpetrat.

23 ANYS DE RTVV

El dia del 23 aniversari de RTVV, 9 d'octubre de 2012, no hi hagué cap celebració, cap programa especial, cap recordatori de l'efemèride. Els directius de la televisió pública dels valencians estaven massa ocupats en destruir el principal instrument que ens havíem donat els valencians per a construir un espai de conversa pública i democràtica, en llençar al carrer més d'un miler de treballadors i treballadores a qui feien responsables de la destrossa que ells havien perpetrat. Eixe mateix 9 d'octubre, Diada Nacional del País Valencià, els treballadors feien vaga contra uns directius corruptes. Eixa és la imatge de la vergonya infinita de tots els valencians.

COM HAVÍEM ARRIBAT
FINS ACÍ?

El Nou d'octubre de 1989, Xelo Miralles apareixia en la pantalla i començaven les emissions de Canal 9. Una esperança per a molts que per fi seria possible reconciliar els valencians amb la pròpia llengua i cultura, recuperar l'autoestima, mostrar una imatge moderna i digna del País Valencià, sense les interferències contínues de la mirada centralista i castellanista que ens volia «Levante feliz», contar-nos la nostra realitat i el món sencer des d'una òptica valenciana, fer créixer l'incipient sector industrial audiovisual i produir totes les històries que ens devíem perquè el franquisme ens havia robat la pròpia història.

Aquelles eren les expectatives, les esperances socials, culturals, polítiques, industrials, comunicatives, que s'estavellaren contra la miopia i el dirigisme dels socialistes,

els quals copiaren tot el pitjor de RTVE i posaren RTVV al servei dels seus interessos partidistes. Començaren per ocupar el senyal amb què es rebia TV3 al País Valencià. Tot i que al seu moment s'adduïren raons de caràcter tècnic, per part de la Direcció General de Telecomunicacions del Govern central, per a assignar a Canal 9 la freqüència d'emissió que s'estava usant per a difondre el senyal de TV3, ningú no va dubtar que es tractava d'una operació de caràcter polític per tal d'impedir-ne la recepció. Les declaracions de l'aleshores ministre del ram, José Barrionuevo, quedaren en entredit quan Acció Cultural del País Valencià, fent algunes modificacions tècniques als repetidors, va reiniciar les emissions de TV3 per al País Valencià sense tapar el senyal de Canal 9. Certament, la Llei de Tercers Canals autoritzava les televisions autonòmiques només per als territoris respectius, però en el context europeu de la televisió sense fronteres resultava difícilment justificable aquest argument de caire legal.

Així, doncs, l'esperit jacobí del partit del Govern central i autonòmic –PSOE– continuava la línia secular d'aïllar el País Valencià de la resta del domini lingüístic català, i aprofitava, una vegada més, per a enfrontar els suposats interessos dels valencians al fantasmagòric imperialisme català, alhora que la renovació i adequació del parc d'antenes domèstiques que s'havia fet per a rebre la televisió catalana posava Canal 9 en una posició òptima per a iniciar les emissions ocupant, *amb totes les de la llei*, la freqüència amb què es difonia TV3.

Durant els anys que Amadeu Fabregat va dirigir RTVV i el PSOE va governar el País Valencià, fins el 1995, qualsevol tararot del famoseig madrileny tenia més possibilitats d'aparèixer a Canal 9 que els artistes i intel·

lectuals valencians. Un sol exemple: RTVV no té ni una sola entrevista de producció pròpia a Joan Fuster. La que té al seu arxiu la va comprar a TV3. La nòmina dels exclosos és molt extensa. La programació de Canal 9 en l'època socialista –convé no oblidar-ho– s'assemblava molt al model comercial-publicitari de Tele 5, no doblava pel·lícules al valencià, no va voler mai col·laborar amb TV3 en un model comú i cooperatiu de doblatge, emetia pornografia tova els divendres a la nit, i va ser alguns anys la televisió que més corregudes de bous emetia, més que Canal Sur o TVE. Les queixes per l'incompliment de la llei de creació, l'ús majoritari del castellà, els conflictes amb els actors de doblatge i les empreses valencianes d'audiovisuals constituïen, ja en aquells anys, els principals elements de crítica al model de televisió implantat.

El mes d'agost de 1990, quan encara no feia un any del començament de les emissions, i al meu parer a tall de cortina de fum per a dissoldre o enterbolir les crítiques al model de televisió, la direcció general de RTVV va fer públic un llistat de 593 paraules que no havien de ser usades a *Canal 9* perquè es consideraven *massa catalanes* i es proposaven paraules alternatives que en molt casos són incorrectes o simples sinònims. La polèmica era servida i, mentre tothom s'encegava amb la ja vella disputa lingüística entre valencians, la contestació al model de programació i continguts passava a un segon pla. Els informatius, tot i que amb una orientació institucional i oficialista, juntament amb la programació infantil, mantenien els estàndards del model de televisió pública.

Amb aquesta línia de programació agressivament comercial, ultrapassant fins i tot de vegades les televisions privades, cons-

truïda sobre la ficció (cinema de masses i de sèrie B, telesèries alienes i telenovel·les) i altres formes d'entreteniment (concursos i xerrameca de sofà), a més de les retransmissions de la Lliga de Futbol, Canal 9 assolí quotes significatives d'audiència. Els anys 1992 i 1993, malgrat la forta competència de les privades que ja tenien una cobertura completa sobre el territori valencià, va aconseguir situar-se per davant d'aquestes, només precedida per TVE1, i comparativament era la televisió autonòmica amb més quota d'audiència al seu territori. L'any 1994, tanmateix, la manca de renovació de continguts i la consolidació de la nova programació de les privades –amb el creixement destacat d'Antena 3– situa Canal 9 en el quart lloc del rànquing de televisions per audiència. Mai no tornarà a recuperar una millor posició quant a audiència. Pel que fa a Ràdio 9, des del primer moment es va veure que no hi havia cap interès en aconseguir un bon posicionament en l'espai radiofònic. La primera directora, Rosa Solbes, confessava que la ràdio es va fer perquè obligava la Llei de creació, però que mai no s'havien proposat fer una ràdio potent. De fet, no la promocionaven des de la televisió i no atenien les demandes de millores i personal que es reclamaven.

D'altra banda, l'audiència atrau publicitat i porta ingressos. Quan els socialistes van perdre les eleccions autonòmiques, el deute bancari de Canal 9 era de 78.000 euros. Cinc anys després de l'arribada d'Eduardo Zaplana a la Generalitat, el deute ja era de 85 milions. Entre el 2000 i el 2012 s'ha arribat a un deute bancari de més de 1.500 milions d'euros.

I VA ARRIBAR EL PARTIT POPULAR

Amb el PP al govern de la Generalitat, comença la cacera de bruixes i les depuracions. A Ràdio 9, el director de l'emissora confirma les pressions que ha rebut el cap de programes perquè elaborés la llista negra de periodistes desafectes al PP. El responsable directe de la llista és cessat del seu càrrec a Ràdio 9, però se l'ascendeix a delegat de Canal 9 a Alacant. A Canal 9, el nou director Jesús Sánchez Carrascosa suprimeix de la programació l'informatiu del matí i el segon de la nit. Josep López, que presentava l'informatiu nocturn «A mitja nit», és destituït després d'una campanya denigradora en la secció «El cabinista» del diari *Las Provincias*. Es produeix un degoteig de depuracions entre el personal de redacció dels informatius. A partir del dia 25 de gener de 1997, s'interfereix el senyal de TV3 a l'hora del futbol. Les interferències duraran fins a setembre del mateix any. Acció Cultural del País Valencià identifica els autors –contractistes vinculats a Canal 9– i el lloc des del qual es produeixen les interferències –magatzem i plató de l'empresa on s'han produït programes per a Canal 9. Acció Cultural presenta denuncia al jutjat. Comencen els trasllats de secció en la plantilla de periodistes. Dos dies abans que la reforma laboral suprimís els contractes de llançament de nova activitat, TVV firma 54 contractes que no passen per bossa de treball ni oposicions. 24 redactors amb plaça fixa i anys d'experiència són desplaçats a esports o al nou segon canal Notícies 9 –els no fixos, simplement despatxats–, i substituïts pels nous contractats, la majoria acabats de llicenciar sense cap experiència, els quals es fan càrrec dels in-

formatius. A l'octubre es fa públic l'informe dels periodistes de Canal 9. Denuncien els casos de manipulació informativa i censura des d'octubre del 96 a juny del 97. Hi destaquen 18 casos. En la primavera del 97, per exemple, alguns dies, les vuit primeres notícies de l'informatiu eren de successos. En cinquanta-dues edicions de l'informatiu, les cinc primeres notícies foren dedicades a successos. També a l'octubre, comencen les emissions del segon canal de TVV, Notícies 9, després Punt 2, i darrerament Nou 2, amb una cobertura ínfima. En aquest mes, la premsa informa que les productores d'Angel Moreno, marit de Nieves Herrero, facturen a Canal 9 1.695 milions de pessetes. Produeixen els programes *Tómbola* (model de la teleporqueria), *En exclusiva, Parle vosté, calle vosté* i *En Primera Persona*. El novembre de 1997, es destitueix Sánchez Carrascosa i es nomena el tercer director de la televisió autonòmica, José Forner. El primer, Vicent Tamarit, només havia durat un any. La premsa informa que Sánchez Carrascosa va acumular un dèficit de més de 3.000 milions de pessetes entre gener i setembre del 1997. Van apareixent escàndols sobre els contractes de TVV amb les productores amigues, sobre la xarxa que ha teixit Sánchez Carrascosa per a afavorir la televisió local del diari *Las Provincias*, *Valencia Té Ve*, sobre les empreses constituïdes després de la seua arribada a Canal 9 i els socis que les componen, alguns exdirectius de la televisió pública. La partida de producció de programes ha experimentat una desviació pressupostària de més de 2.000 milions. El setembre de 1998, Zaplana nomena el quart director de Canal 9, Geneveva Reig. No té cap experiència en el sector. Acompanya Zaplana des que fou la cap de premsa a l'ajuntament de Benidorm.

En aquell moment era directora general d'agenda i protocol a Presidència. El comitè de redacció de Canal 9 fa públic el segon informe sobre els informatius de la casa. Al dossier, entre octubre del 1997 i març del 1998, es fa referència a 19 casos greus de manipulació informativa i 53 notícies rellevants, divulgades per la resta de mitjans, que Canal 9 va ometre.

En poc més de tres anys, Canal 9 havia tingut quatre directors, la seua gestió econòmica era plena d'ombres i havia facilitat l'ordit d'interessos que generaven beneficis importants a les empreses amigues, havia esdevingut agència de col·locació de periodistes i col·laboradors de l'entorn de *Las Provincias*, havia incrementat la manipulació informativa i la censura fins a límits goebbelsians i, malgrat el seu model comercial i barroer, Canal 9 continuava sent la quarta televisió en audiència.

Durant els anys del PP, gairebé s'ha triplicat la plantilla de treballadors —l'any 1995 la plantilla era de 650 treballadors, el 2012 n'eren prop de 1.800—, alhora que s'excloïa els qui consideraven desafectes perquè havien entrat a l'època socialista. És així com una bona part de la plantilla més qualificada que havia accedit per mitjà d'oposicions va quedar desplaçada per una nova fornada de jovencells i senyorettes provinents del CEU San Pablo —universitat dels propagandistes de l'acció catòlica (ACNP)— i addictes al nou règim. El valencià dels periodistes que apareixien en pantalla va arribar a uns nivells ínfims de qualitat. De fet, es tractava de castellanoparlants perpetrant un valencià de falla. L'adhesió als principis del nou règim era l'element clau de la promoció interna. Quant a la producció, la pràctica habitual durant anys ha sigut contractar productores de Madrid que subcontracten

amb productores valencianes per la meitat del preu. No fan res, o ben poc, i s'emporten la meitat dels diners.

El grup RTVV ha incorregut durant tots aquesta anys en una greu vulneració dels principis fonamentals de la Llei de creació 7/1984 de 4 de juliol tant pel que fa a la promoció i protecció de la llengua pròpia (art. 2n. *a*), a la veracitat, imparcialitat i objectivitat en les informacions (art. 2n. *b*), a la separació entre informació i opinió (art. 2n. *c*), com pel que fa al respecte al pluralisme polític, cultural i lingüístic, religions i social (art. 2n. *e*).

En aquest sentit, la presència del valencià en el conjunt de la programació es troba molt per davall del que és exigible per al compliment del mandat legal i arriba a desaparèixer sovint en l'horari de màxima audiència. Tots els estudis indiquen una presència de la llengua pròpia per davall del 50%. El pressupost per a doblatge al valencià s'havia reduït els darrers anys en un 70% i ha portat a la fallida del sector. L'any 2012 no s'ha fet cap doblatge. D'altra banda, en el conjunt de la programació s'ignoren sistemàticament les obres del sector cultural —literatura, teatre i música— que s'expressen en valencià. De la mateixa manera, no es dona informació de les Trobades d'Escola Valenciana que reuneixen milers i milers de persones per tota la geografia valenciana. Els fets en relació a la cobertura informativa del cas judicial en què es troba imputat l'expressident Camps, així com la informació sobre la seua dimissió i l'allau de lloances, a mena de publireportatge, a la seua presidència, foren una mostra més d'una greu manipulació informativa de l'audiència amb una clara intenció d'ocultar i enganyar. Es va arribar a atribuir a Camps l'arribada de l'AVE o la consecució del corredor mediterrani.

Convé no oblidar el paper actiu que RTVV va jugar en el cas Gürtel per mitjà dels contractes milionaris per a la visita del Papa l'any 2006, i que van suposar el desviament de sis milions d'euros cap a la trama corrupta i la dimissió de l'anterior director general, Pedro García, implicat també en el cas i a qui s'acusa d'haver-se embutxacat directament mig milió d'euros. Diversos directius de Canal 9 han estat imputats també.

Igualment, convé assenyalar la manca de diligència i potser l'encobriment del director general, José López Jaraba, en el cas d'abusos sexuals de l'exdirector de Recursos Humans Vicente Sanz (destacat membre del PP), un cas en què RTVV ha hagut de pagar-li indemnització per no haver-li obert un expedient al seu moment, haver-lo mantingut més d'una setmana en el seu lloc, després de denunciats els fets greus, i haver mentit als representants sindicals assegurant que li havien obert expedient. El director general i la directora de TVV, Lola Johnson, no van dir res fins que les periodistes assetjades no van presentar denúncia al jutjat i van informar els mitjans, tot i que havien visionat un vídeo amb escenes de l'assetjament deu dies abans.

Quant a la situació econòmica de RTVV, és conegut que ha arribat a un deute de més de 1.500 milions d'euros. Una sagnia que es va iniciar l'any 2000 quan la Generalitat va decidir que les ampliacions de capital de RTVV es feren a partir d'aquell any mitjançant endeutament bancari en comptes d'incrementar les aportacions de la Generalitat. Una decisió que ajornava els problemes i que ens ha dut a la situació actual en la qual, segons l'informe del Síndic de Comptes de 2009, Canal 9 i Ràdio 9 es trobaven en un dels supòsits de dissolu-

ció previstos en l'article 260 de la Llei de Societats Anònimes. Això, emperò, no ha sigut obstacle per a continuar contractant, els darrers anys, producció externa que es podria fer amb recursos propis, i mantenint els contractes d'alta direcció d'un grapat de càrrecs sense cap control, amb condicions opaques i amb indemnitzacions ben sucoses. Cal destacar, a més, que a RTVV no hi ha bossa de treball i les contractacions s'efectuen amb tota l'arbitrarietat que el CA de RTVV ha permès, tot transgredint els principis de competència i qualificació per al lloc i de transparència que és exigible als organismes públics. Una política de contractació orientada a tenir personal fidel i submis bé per afinitat ideològica, bé per temor a ser despatxat, mentre la majoria del personal de plantilla, els treballadors més qualificats i que accediren al lloc per mitjà de proves selectives, han estat arraconats a treballs menors.

Crida poderosament l'atenció la ruïnosa gestió en la compra de drets esportius. L'any 2009, any en què disposem de dades fiables per mitjà de la Sindicatura de Comptes, TVV va invertir 33 milions d'euros en la compra de drets esportius, principalment del València C.F. (17 milions) i del Vila-real C.F. (13,7 milions). Els va vendre a tercers per 22,2 milions d'euros. El resultat fou que es van perdre 11 milions d'euros en una operació encoberta de subvencionar els dos principals equips de futbol valencià sense haver-ne de donar comptes i augmentant les pèrdues del Grup RTVV. No consta que el CA de RTVV cridés l'atenció dels responsables de TVV, exigís explicacions i prengué les mesures adients davant un cas tan greu de mala gestió.

Quant a audiència, TVV ha anat perdent l'interès del públic valencià que s'ha reduït

progressivament. Si l'audiència mitjana del 2009 fou de l'11,8 per cent, l'any 2010 era del 5,9 per cent, i el 2012 va continuar baixant fins al 4 per cent, tot sent encara menys els darrers mesos.

En suma, el Grup RTVV es troba en una situació gravíssima d'incompliment de la Llei de creació, amb una gestió econòmica i de personal totalment ineficient i amb un perfil de continguts de programació mediocre i allunyat del que ha de ser una televisió pública al servei de la ciutadania. Hi ha més d'un centenar de directius, de caps, absolutament mediocres, que mai no passarien una entrevista de treball en una empresa competitiva. La seua comesa principal és vigilar els altres i aconseguir el màxim nivell de vulgaritat en les produccions pròpies. Això sí, tot amb molts diners de tots els valencians i amb bones comissions per als amics. L'ERO és la gran mentida d'aquesta colla de lladres. S'han ventilat més de 1.500 milions i ara romancegen impúdicament amb arguments econòmics, que si la crisi, que si la davallada de la publicitat, que si les dificultats del mercat audiovisual.

L'estiu passat i mentre es produïen les converses sobre l'ERO amb el comitè d'empresa de RTVV, el PP va portar a les Corts la nova llei de Radiotelevisió valenciana – Llei 3/2012 de 20 de juliol, de la Generalitat, d'Estatut de Radiotelevisió Valenciana (DOCV, 23/07/2012). Alguns dels elements claus del canvi legislatiu són el fet que es diferencia entre les activitats audiovisuals de servei públic i les que no ho són, tot obrint la porta a la privatització de segments de la programació de la manera que es dictaminarà en el contracte programa; s'hi estableix, doncs, un sistema de finançament mixt amb comptes separats per a les acti-

vitats de servei públic i les que no ho són. Amb tot, per a les activitats considerades de servei públic, la llei permet l'externalització de la producció i edició de continguts així com de la provisió de mitjans materials, tècnics i humans. El valencià, article 5, es considera llengua preferent en la prestació del servei, la qual cosa deixa la porta totalment oberta a la producció directament en castellà. S'hi autoritza cedir a tercers la producció i edició dels programes informatius (art. 24, 3). Hi reserva només el 20 per cent del temps d'emissió a la difusió d'obres audiovisuals i cinematogràfiques valencianes –no necessàriament en valencià– a fi de promoure la difusió d'obres valencianes i de productors independents. Amb aquesta llei, es liquida l'anterior RTVV a la qual queden adscrits tots els deutes i es crea la nova RTVV S.A. lliure de deutes, lleugera de plantilla i ben preparada per a facilitar el negoci a l'entramat d'empreses afins al PP. A la tramitació parlamentària, no es va acceptar cap esmena de l'oposició i es va resoldre per via urgent en un sol dia.

D'altra banda, després d'un mes de no diàleg amb el comitè d'empresa, el 22 d'agost de 2012, de matinada, van consumir l'ERO que deixava en el carrer 1.198 treballadors i treballadores. Potser ho perdran als tribunals perquè el procés està ple d'errades, ocultacions i trampes que els jutges podrien no acceptar. Els hi dona igual, el mal ja esta fet, RTVV liquidada, tot blanquejat... I si toca pagar indemnitzacions més altes, readmetre centenars de treballadors o desfer l'ERO, fa igual. Com sempre, les destrosses del PP al País Valencià les paguem entre tots. Sis consellers del PP tornaren a dir que no hi havia més remei que fer l'ERO per causa de la greu crisi econòmica, que

no hi havia una altra alternativa, ignoraren les propostes sindicals, les denúncies sobre la responsabilitat del deute de RTVV, com si el PP no l'haguera governat des del 1995, ignoraren que l'informe PwC és d'una mediocritat gravíssima, tot i que ens ha costat prop de dos-cents mil euros, tal com avala el contrainforme de la Universitat de València, ignoraren que la producció pròpia ha quedat demostrat que és més barata que l'externalització, fins i tot, alguns d'ells es permeteren retraure'm la manera de parlar, es queixaren que els acusava d'irresponsables, immorals i presumptes delinqüents per votar sense atendre la totalitat de la informació, potser sense llegir-la, per donar per liquidat el principal instrument de comunicació que ens havíem atorgat els valencians. I votaren a favor de l'ERO. Algú fins i tot féu una defensa del gran treball del director general i es queixà novament dels meus insults. Un director general, José López Jaraba, que ha dictat les regles del que volia que digués PwC per a l'informe que justifica l'ERO –així va quedar demostrar a les actes de les converses amb els sindicats on els representats de PwC reconeixien haver parlat exclusivament amb la direcció.

Arribat al final, sóc ben conscient que no he fet una anàlisi de polítiques comunicatives –més enllà de denunciar la toxicitat de les polítiques del PP–, dels grans canvis de l'entorn audiovisual amb la irrupció del digital, de la gran transformació que suposa Internet, els protocols de les xarxes IP i els dispositius de mobilitat. En les greus circumstàncies que travessa la comunicació pública al País Valencià, les agressives polítiques intervencionistes en l'econòmic i de manipulació i censura en la informació que practica el partit del govern, potser fóra un exercici elegant i ben buit ocupar-se'n d'aquells grans canvis mentre al nostre voltant l'accés a la informació pública i els mínims de gestió democràtica són segrestats per un poder reaccionari que se'n fot dels discursos intel·lectuals o, més encara, dit planerament, de la música i dels tocadors.

El poder polític sempre ha sigut excessivament voraç respecte als mitjans de comunicació públics. És la història de la comunicació al nostre país. Només un canvi polític substancial amb una decidida voluntat d'autonomia dels mitjans públics podria alterar aquest estat de coses. De moment, caldrà esperar i continuar treballant pel canvi. □